

Datum
2024-04-18

Diarienummer
Utr 2024/8

Ert diarienummer
LI2023/03827

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Trafikanalys yttrande angående Transportstyrelsens rapport Uppdrag att utreda en modernare utbildning för yrkesförarkompetens

Transportstyrelsen har fått i uppdrag av regeringen att utreda hur utbildningen för yrkesförarkompetens kan utvecklas med hjälp av distansutbildning och e-lärande.

Transportstyrelsen föreslår ett antal ändringar av förordningen (2007:1470) om yrkesförarkompetens i syfte att möjliggöra för utbildningsanordnare att modernisera utbildningen inom yrkesförarkompetens. Begreppet e-lärande införs och lärande på distans ersätts med fjärrundervisning. Upp till hälften av grundutbildningen som inte är praktisk får bedrivas med kommunikationstekniska verktyg (IKT). Förändringarna, som är frivilliga, innebär att utbildningssamordnare får bedriva mer fjärrundervisning än idag och får även ha begränsade inslag av e-lärande vid självstudier. Körträning i simulatorer tillåts i ett begränsat antal timmar.

Trafikanalys synpunkter

Trafikanalys instämmer med Transportstyrelsens bedömningar och välkomnar föreslagna ändringar av förordningen (2007:1470) om yrkesförarkompetens i syfte att möjliggöra för utbildningsanordnare att modernisera yrkesförarkompetensutbildningen.

Idag råder brist på yrkesförare. Behoven av yrkesförare både inom godstransportsektorn och för persontransporter med buss är stora. Många personer har CE-behörighet, men väljer inte att jobba som yrkesförare. Kraven i samband med den återkommande fortbildningen kan vara en av anledningarna. Transportbranschen har länge efterfrågat en mer flexibel yrkesförarutbildning och fortbildning i syfte att göra utbildningen enklare och mer attraktiva.¹ Under pandemin testades hela fortbildningen på distans genom en tillfällig ändring av 3 kap. 3 § förordningen (2007:1470) om yrkesförarkompetens.² De tillfälliga åtgärderna möjliggjorde att cirka 60 procent av de svenska förarna slutförde sin fortbildning under 2021. Resterande cirka 40 procent av de svenska förarna valde att utnyttja den tillfälliga förlängningen av giltighetstiden. Branschens erfarenheter av undervisning på distans var övervägande positiva.

¹ Samtal med bl.a. Transportföretagen och Sveriges åkeriföretag

² Transportstyrelsen (2023). Uppdrag att utreda en modernare utbildning för yrkesförarkompetens.

Trafikanalys delar Transportstyrelsens bedömning att förslagen till förändringar i förordningen om yrkesförarkompetens är i linje med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2561. Att göra delar av grundutbildningen och fortbildningen enklare genom fjärrundervisning, e-lärande och körsimulatorer, utan att göra avkall på viktiga praktiska moment, kan vara ett sätt att göra utbildningen och yrket mer attraktivt. Förslagen innebär också färre tunga fordon på vägarna, vilket är positivt ur säkerhets- och miljösynpunkt. Fjärrutbildning och e-lärande gör också att de som går utbildningen kan minska antalet resor i samband med utbildningstillfällen. Förslagen ställer högre krav på självständighet hos eleverna. De kan också innebära utmaningar för elever med lägre digital kompetens, något som är mera vanligt förekommande bland äldre personer. Förslagen kan missgynna mindre utbildningssamordnare, då genomförandet av förslagen kräver initiala investeringar, resurser och kompetens. Förslagen innebär även att Transportstyrelsens prövning och tillsyn av utbildningssamordnare behöver anpassas till de delar av utbildningen som består av avancerade simulatorer, fjärrundervisning och e-lärande. Trafikanalys ser dock fler fördelar än nackdelar, då förslagen på sikt bör innebära en mer attraktiv yrkesförarutbildning för eleverna samt minskad administration och lägre kostnader för utbildningssamordnare.

Generaldirektör Mattias Viklund har beslutat i detta ärende efter föredragning av Hans ten Berg. I beredningen av ärendet har avdelningschefen Andreas Tapani deltagit.

Mattias Viklund

Generaldirektör